

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 12/2001 vp

Eduskunnan pankkivaltuuston kertomus 2000

Pankkivaltuuston ajankohtaiskertomus 14.2.2001

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä huhtikuuta 2001 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi eduskunnan pankkivaltuuston kertomuksen 2000 (K 6/2001 vp) ja pankkivaltuuston ajankohtaiskertomuksen eduskunnalle 14.2.2001 (K 1/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- pankkivaltuuston puheenjohtaja, kansanedustaja Ilkka Kanerva
- johtokunnan puheenjohtaja Matti Vanhala ja johtokunnan jäsen Matti Louekoski, Suomen Pankki.

KERTOMUKSET

Pankkivaltuuston kertomuksessa vuodelta 2000 selostetaan rahapolitiikkaa ja taloutta, rahoitusmarkkinoiden kehitystä, maksuvälinehuoltoa ja Suomen Pankin toimintaa, sekä esitellään tilinpäätös.

Ajankohtaiskertomuksessa pankkivaltuusto esittää näkemyksiään euron ulkoisesta arvosta, eurojärjestelmän rahapolitiikasta ja Suomen taloudesta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Molemmissa kertomuksissa kuvataan aikaa, jolloin vuoteen 2001 suhtauduttiin luottavaisemmin. Vuodenvaihteen tienoilla tilanne kuitenkin muuttui. Yhdysvaltojen talouskasvu jatkuu ennakoitua hitaampana. Sen talous ei ole rakenteellisessa tasapainossa. Etenkin kotitalouksien säästäminen on alhaista kovan kulutuskysynnän johdosta. Yhdysvaltalaisyriyten pörssikursseihin liittyy edelleen merkittäviä riskejä. Japanin

talous on ollut vuosia vaikeuksissa. Viimeisimmätkin tiedot viittaavat ennakoitua huonompaan kehitykseen.

Eurojärjestelmän ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintavakautta. Euro on kelluva valuutta, jolle ei ole asetettu valuuttakurssitavoitetta. Ennusteet viittaavat siihen, että edessä on hitaamman talouskasvun kausi. Euroalueen ulkoisen ympäristön heikkomman talouskehityksen vuoksi kasvuvauhdin tasaantuminen vähentää

hintojen nousupaineita. Euroopan keskuspankin neuvosto laski toukokuussa keskeisiä ohjauskorjojaan. Tämä on tulkittu korkotason sopeuttamiseksi tilanteeseen, jossa keskipitkän aikavälin inflaatiopaineet ovat jonkin verran vähentyneet. EKP:n mukaan käytettävissä olevien tietojen perusteella korot ovat nyt sellaisella tasolla, että ne takaavat hintavakauden säilymisen keskipitkällä aikavälillä ja tukevat talouden vakaata kasvua. Viime vuosien öljyn hinnan noususta johtuvia inflaatiopaineita hillitsee maltillinen tulokehitys euroalueella. Viimeisimpien ennusteiden mukaan inflaatio alenee ensi vuonna alle 2 %:n, kun EKP:n tavoite on 2 prosenttia keskipitkällä aikavälillä.

Suomen inflaatio oli viime vuonna euroalueen nopeampi. Hintojen noususta noin kolmannes johtui ulkoisista tekijöistä, joista tärkeimmät olivat euron heikentyminen ja öljytuotteiden maailmanmarkkinahintojen nousu. Ajankohtaiskerptomuksen mukaan Suomen talouteen euron ulkoisen arvon muutoksilla on suurempi vaikutus kuin euroalueen maiden talouksiin keskimäärin, koska alueen ulkopuolisen kaupan osuus viennistä ja tuonnista on Suomessa suuri, noin kaksi kolmasosaa. Suomen kannalta eurossa on toteutunut se, että täällä on päästy eroon pienen valutan suurista heilahteluista.

Suomen julkisen talouden tila on tervehtynyt huomattavan nopeasti ja tuntuvasti. Myös suomalaisten yritysten rahoitusrakenne, kansainvälinen kilpailukyky ja kannattavuus ovat poikkeuksellisen hyviä niin, että ne kestävät tilapäisiä taantumia.

Talousvaliokunta korostaa, että 12 jäsenmaan keskuspankit omistavat Euroopan keskuspankin. Kansallisten keskuspankkien edustajat ovat mukana EKP:n päätöksenteko- ja valmistelu-

missä. Suomen tulee käyttää niissä vaikutusvaltaansa täysimääräisesti siinä tarkoituksessa kuin Euroopan keskuspankkijärjestelmä on rakennettu.

Euroraha otetaan käyttöön 1.1.2002. Suomalaiset markkasetelit ja metallirahat lakkaavat olemasta laillisia maksuvälineitä 1.3.2002 alkaen. Suomen pankki lunastaa nimellisarvosta kymmenen vuoden ajan vuoteen 2012 asti nykyisiä markkoja. Rahanvaihto markoista euroiksi lyhyessä ajassa on vaativa tehtävä, johon on valmistauduttava perusteellisesti sekä rahahuollon organisoinnissa että elinkeinoelämässä. Kansalaisille ja elinkeinoelämälle on jo tiedotettu rahanvaihdosta, mutta tiedottamista tulee jatkaa tehokkaasti mahdollisimman suuren kattavuuden saavuttamiseksi.

Tilikautensa tuloksena Suomen Pankki esitti 309 miljoonaa euroa. Pankkivaltuusto on päättänyt, että voitosta käytetään 180 miljoonaa euroa vararahaston kartuttamiseen ja loput 129 miljoonaa euroa siirretään käytettäväksi valtion tarpeisiin. Valiokunta toteaa, että Suomen Pankin voittovaroja on siirretty valtion tarpeisiin viimeksi 1980-luvun alkupuolella.

Valiokunta toteaa, että rahoitus- ja vakuutusmarkkinoiden valvonta on selvitettävänä työryhmässä. Selvitys tulee saada valmiiksi syyskuun loppuun mennessä. Valiokunta kiirehtii toimenpiteitä, joihin selvityksen johdosta mahdollisesti päädytään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että tämä mietintö lähetetään tiedoksi eduskunnan pankkivaltuustolle.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Leena Luhtanen /sd	Pekka Kuosmanen /kok
vpj.	Mari Kiviniemi /kesk	Mika Lintilä /kesk
jäs.	Janina Andersson /vihr	Olli Nepponen /kok
	Jouni Backman /sd	Antti Rantakangas /kesk
	Susanna Huovinen /sd	Mauri Salo /kesk
	Mikko Immonen /vas	Juhani Sjöblom /kok
	Reijo Kallio /sd	vjäs. Veijo Puhjo /vas.
	Marja-Leena Kemppainen /kd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.